

Zaaknummer : 00599501
Ons Kenmerk : ODH-2021-00068517
Datum : 26 mei 2021

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 11 december 2020 hebben wij een aanvraag om ontheffing ontvangen als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming. De aanvraag heeft betrekking op het renoveren van 160 portiekwoningen aan de Loosduinsekade, complex 8 & 76 te Den Haag en is aangevraagd namens Woningstichting Haag Wonen. De aanvraag betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis, alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- Artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*);
- Artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 augustus 2021 tot en met 1 augustus 2022.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te verlenen aan Woningstichting Haag Wonen;
- II. de voorschriften 1 tot en met 12 te verbinden aan deze ontheffing;
- III. de aanvraag en de aanvullende documenten van 15 april 2021, 23 april 2021, 29 april 2021 en 3 mei 2021 onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;
- IV. dat deze ontheffing geldig is vanaf bekendmaking van dit besluit tot en met 1 augustus 2022.

omgevingsdienst
Haaglanden

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

1. De ontheffinghouder dient:

- de start van de werkzaamheden schriftelijk te melden;
- het ecologisch werkprotocol op te sturen bij de startmelding van de werkzaamheden;
- eventuele wijzigingen gedurende de uitvoering uiterlijk één week van tevoren schriftelijk te melden;
- de beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week van tevoren te melden.

Voorgaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van flora en fauna.

2. De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden welke betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze ontheffing en de maatregelen in het 'Activiteitenplan gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis Complex 8 en 76, Loosduinse kade te Den Haag' van 27 november 2020 en de informatie die is aangeleverd op 15 april 2021, 23 april 2021, 29 april 2021 en 3 mei 2021. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld en op de locatie aanwezig te zijn. In het ecologisch werkprotocol dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:

- a de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
- b aanduiding van de locatie van het plangebied;
- c de uit te voeren werkzaamheden;
- d de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
- e de mitigerende en compenserende maatregelen;
- f de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt;
- g het bijhouden van een logboek van de ecologische begeleiding.

3 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing, het ecologisch werkprotocol en een logboek van de ecologische begeleiding (i.c. controle, vrijgave werkzaamheden) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen langs de elektronische weg, leesbaar worden getoond.

4 De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige¹ op het gebied van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

¹ Onder een deskundige wordt verstaan:

- Hij/zij heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie.
- Hij/zij heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt flora en fauna, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten.
- Hij/zij is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus;
- Hij/zij is als ecooloog of adviseur/specialist ecologie werkzaam voor een (semi)overheidsinstantie zoals het Ministerie van Economische Zaken, het Ministerie van Defensie, Rijkswaterstaat, het Rijksvastgoedbedrijf, provincies, waterschappen, hoogheemraadschappen, gemeenten, omgevingsdiensten en drinkwaterbedrijven.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij de volgende Nederlandse organisaties: Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming van desbetreffende beschermde soorten.

- 5 De ontheffinghouder dient, met in achtneming van de voorschriften in deze ontheffing, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in hoofdstuk 5 van het rapport 'Activiteitenplan gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis Complex 8 en 76, Loosduinse kade te Den Haag' van 27 november 2020 en de aanvullende stukken van 15 april 2021, 23 april 2021, 29 april 2021 en 3 mei 2021 .
- 6 Indien een of meerdere in voorschrift 5 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.
- 7 Tijdig, uiterlijk één maand, voordat de in voorschrift 6 bedoelde maatregelen worden uitgevoerd, dient deze ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd.
- 8 De details over de plaatsing, de types en het onderhoud van de voorzieningen dienen te worden gemeld via het registratieformulier verblijfsvoorzieningen op <https://eloket.odh.nl/verblijfsvoorzieningen>. Deze meldingen dienen voor permanente voorzieningen: uiterlijk één week voor het plaatsen van de permanente voorzieningen te worden gedaan.

Specifieke voorschriften

- 9 De portiekflats met zomer- en paarverblijfplaatsen van gewone en ruige dwergvleermuis worden buiten de winterperiode, die loopt van 15 oktober tot 15 april, ongeschikt gemaakt onder begeleiding van een ecologische deskundige. De portiekflat met de kraamverblijfplaats van gewone dwergvleermuis wordt buiten de kraamperiode en winterperiode die lopen van 15 mei tot en met 31 juli en 15 oktober tot en met 15 april, ongeschikt gemaakt onder begeleiding van een ecologische deskundige.
- 10 Om vleermuizen redelijkerwijs de mogelijkheid te geven om de verblijfplaats te verlaten, voordat met de renovatiewerkzaamheden wordt gestart, dienen exclusion flaps gedurende minimaal vijf dagen te worden ingezet. De weersomstandigheden dienen op deze dagen gunstig te zijn (minimaal 8 graden en een maximale windkracht van 5 Bft) en deze dienen door de ecooloog te worden opgenomen in een logboek. Na het ongeschikt maken, en voorafgaand aan de werkzaamheden, dient een controlebezoek te worden uitgevoerd met behulp van een batdetector om de aanwezigheid van vleermuizen in de bebouwing uit te sluiten, alvorens het plangebied wordt vrijgegeven. Indien alsnog vleermuizen worden ontdekt, worden extra maatregelen getroffen om de verblijfplaatsen ongeschikt te maken, zoals het goed controleren en verbeteren van de exclusion flaps of beter verlichten van de gevels. Deze procedure dient herhaald te worden totdat er geen vleermuizen meer worden waargenomen. Dit dient te worden bevestigd door een ecooloog, voordat de werkzaamheden worden opgestart.
- 11 Het gebruik van steigerdoek voor de permanente voorzieningen is niet toegestaan. De permanente voorzieningen dienen tijdens de werkzaamheden toegankelijk gehouden te worden.
- 12 De permanente voorzieningen moeten functioneel zijn voor de periode waarvoor deze worden ingezet. Dit houdt in dat de permanente voorzieningen moeten worden gecontroleerd op functionaliteit, tijdens de periodieke onderhoudsinspecties van de gebouwen. Indien blijkt dat de vleermuiskasten niet meer functioneel zijn, bijvoorbeeld omdat de in-/uitvliegopening niet meer bereikbaar is als gevolg van obstakels, of omdat de vleermuiskast dusdanig vervuild is dat deze niet gebruikt wordt, dient er voor gezorgd te worden dat de voorziening weer functioneel wordt.

AANWIJZINGEN VOOR GEBRUIK

- Voor alle soorten - beschermd én onbeschermd - geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.

- Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Als de ontheffinghouder de onderhoudsverplichting wenst over te dragen aan een derde (bijvoorbeeld de Vereniging van Eigenaren) dan moet de ontheffinghouder zorgdragen voor de onderhoudsverplichting. Dit dient contractueel vastgelegd te worden.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 11 december 2020 hebben wij een aanvraag om ontheffing ontvangen als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). De aanvraag heeft betrekking op het renoveren van 160 portiekwoningen aan de Loosduinsekade, complex 8 & 76 te Den Haag en is aangevraagd namens Woningstichting Haag Wonen. De aanvraag betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis, alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- Artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*);
- Artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 augustus 2021 tot en met 1 augustus 2022.

Bij de aanvraag behoren de volgende stukken:

- Activiteitenplan gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. In het kader van de Wet natuurbescherming. Plangebied: Complex 8 en 76, Loosduinse kade te Den Haag. Kenmerk ER20201124V01. Ecoresult B.V., 27 november 2020;
- Nader onderzoek vleermuizen. In het kader van de Wet natuurbescherming Plangebied: Complex 8 en 76, Loosduinsekade te Den Haag. Kenmerk ER20201019v01. Ecoresult B.V., 18 november 2020;
- Quicksan. In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte. Plangebied: Loosduinsekade complex 8 & 76, Den Haag. Rapportkenmerk ER20190415v01. Ecoresult B.V., 26 april 2019.

Op 15 april 2021, 23 april 2021, 29 april 2021 en 3 mei 2021 hebben wij de volgende aanvullende informatie ontvangen:

- Reactie op telefonisch verzoek om aanvullende informatie Loosduinsekade, complex 8 & 76 te Den Haag, zaaknummer: 00599501, Ecoresult, 3 mei 2021;
- Reactie verzoek om aanvullende informatie Loosduinsekade, complex 8 & 76 te Den Haag, zaaknummer: 00599501, Ecoresult, 29 april 2021;
- Reactie verzoek om aanvullende informatie Loosduinsekade, complex 8 & 76 te Den Haag, zaaknummer: 00599501, Ecoresult, 29 april 2021;

- Reactie verzoek om aanvullende informatie Loosduinsekade, complex 8 & 76 te Den Haag, inclusief bijlagen, zaaknummer: 00599501, Ecoresult, 23 april 2021;
- Reactie verzoek om aanvullende informatie Loosduinsekade, complex 8 & 76 te Den Haag, inclusief bijlagen, zaaknummer: 00599501, Ecoresult, 15 april 2021.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze beschikking.

Doordat de aangeleverde gegevens onvolledig waren, is op 8 april 2021, 22 april 2021, 28 april 2021 en op 3 mei 2021 verzocht om aanvullende gegevens. Deze gegevens hebben wij op 15 april 2021, 23 april 2021, 29 april 2021 en 3 mei 2021 ontvangen.

Verlenging

Met toepassing van artikel 5.1, tweede lid, Wnb hebben wij op 7 januari 2021 de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zeven weken verlengd.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan artikel 3.5 en 3.8 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis zijn van nature in Nederland in het wild levende dieren van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a bij de Habitatrichtlijn. De ruige dwergvleermuis is tevens opgenomen in Bijlage II bij het Verdrag van Bern.

Op grond van artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb is het verboden:

- de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis opzettelijk te verstoren;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen.

Op grond van artikel 3.8, vijfde lid, van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- sprake is van één van de belangen genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, aanhef onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Beoordeling

Aanvraag

Woningstichting Haag Wonen is voornemens om 160 portiekwoningen aan de Loosduinsekade, complex 8 & 76 te Den Haag te renoveren.

De aanvraag heeft betrekking op de volgende renovatiewerkzaamheden per wooncomplex:

- het vervangen van de kozijnen;
- het uitvoeren van schilderwerkzaamheden;
- het vullen van de luchtsponw met isolatiemateriaal.

De start van de renovatiewerkzaamheden staat gepland begin oktober 2021, na het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen en inachtneming van de gewenningsperiode. Naar verwachting worden de werkzaamheden afgerond in augustus 2022. De ontheffing van dit project wordt daarom aangevraagd voor de periode augustus 2021 tot en met augustus 2022.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Om te bepalen of er sprake is van overtreding van de Wnb heeft in 2020 nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van vleermuizen binnen het plangebied. Het onderzoek naar de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol (2017).

Daarmee is voldoende aannemelijk gemaakt dat de functies van het projectgebied voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis in kaart zijn gebracht. Hiermee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is geweest.

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. In de schoorsteen van het appartementencomplex aan de Medenblikstraat 29, is één zomerverblijfplaats aanwezig. Op de bovenste verdieping aan de voorzijde van de Loosduinsekade 603 en de Den Helderstraat 193 zijn onder de boeidelen nog twee zomerverblijfplaatsen aangetroffen. Tevens zijn er drie zomerverblijfplaatsen in de open stootvoegen waargenomen, op de 3e etage van het appartementencomplex aan de aan de voorzijde van de Den Helderstraat 197, 219 en 283. Op de 4e etage van hetzelfde appartementencomplex aan de voorzijde van de Den Helderstraat 223, is nog één zomerverblijfplaats onder een boeibord waargenomen. Totaal zijn er zeven zomerverblijfplaatsen aangetroffen.

Tijdens het soortenonderzoek zijn in totaal zeven paarverblijven aangetroffen. Eén paarverblijf is in de open stootvoegen aan de achterzijde van de Loosduinsekade 674 aangetroffen en één paarverblijfplaats is bij de pijl ter hoogte van het trappenhuis aan de Loosduinsekade waargenomen. Op de kopgevel ter hoogte van de 3e etage op het Den Helderpad is een paarverblijf in een open stootvoeg waargenomen. Tevens zijn er twee paarverblijven op de kopgevel in de steeg van het Heliopad/Den Helderstraat en de kopgevel van nummer 647 Heliopad/Loosduinsekade achter de boeiborden aangetroffen. De Medenblikstraat 29 voorzijde, herbergt twee paarverblijven op de 2e en de 3e etage, in de open stootvoegen.

Van zomer- en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis mag er redelijkerwijs vanuit worden gegaan dat deze ook in gebruik zijn gedurende milde winters door één of enkele individuen.

Naast de aangetroffen zomer- en paarverblijven is ook een kraamkolonie van 15-20 individuen in de meest rechtse open stootvoeg onder een boeibord, aan de voorzijde van het gebouw aan de Den Helderstraat 165, ter hoogte van de 4e etage waargenomen.

Met de geplande werkzaamheden gaan deze zomer- en paar- en kraamverblijfplaatsen verloren en worden individuen opzettelijk verstoord. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb overtreden

Ruige dwergvleermuis

De ruige dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen Aan de voor- en achterzijde van de Loosduinsekade 626, zijn twee paarverblijven in de open stootvoegen aangetroffen. Tevens zijn aan de achterzijde van hetzelfde complex twee paarverblijven waargenomen in open stootvoegen op nummer 674 en 683. In de Den Helderstraat 187 en 197 zijn aan de voorzijde, op de 4e etage twee paarverblijven in de open stootvoegen aangetroffen. Van paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis mag er redelijkerwijs vanuit worden gegaan dat deze ook in gebruik zijn gedurende milde winters door één of enkele individuen.

Met de geplande werkzaamheden gaan deze paarverblijfplaatsen verloren en worden individuen opzettelijk verstoord. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb overtreden

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in het 'Activiteitenplan gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis' van 27 november 2020 en de aanvullende informatie die is verkregen op 15 april 2021, 23 april 2021, 29 april 2021 en 3 mei 2021. Deze maatregelen zien onder andere op het ongeschikt maken van de bebouwing in de minst kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis en het treffen van compenserende en mitigerende maatregelen. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecooloog met kennis van gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis.

Staat van instandhouding

Als gevolg van de renovatiewerkzaamheden gaan zeven zomer- en winterverblijfplaatsen, zeven paar- en winterverblijfplaatsen en één kraamverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis verloren. Van de ruige dwergvleermuis gaan zes paar- en winterverblijfplaatsen verloren. In de eerste twee weken van april 2021 zijn 78 inbouwkasten, geschikt als zomer- en paarverblijf van het type VMPM-1, ingebouwd en vier inbouwkasten, geschikt als kraamverblijf van het type VMPMK-1, in de gevels van het appartementencomplex 8 & 76 aan de Loosduinsekade ingebouwd conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis (BIJ12, 2017). Tevens worden in de maand mei 2021 nog twee inbouwkasten bijgeplaatst, geschikt als zomer- en paarverblijf van het type VMPM-1, in de gevels van het appartementencomplex 8 & 76 aan de Loosduinsekade ingebouwd conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis (BIJ12, 2017). In de directe omgeving van de huidige paar-, zomer- en kraamverblijfplaatsen bevinden zich daarnaast voldoende natuurlijke alternatieven voor de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden voor de betreffende soorten.

In oktober 2021 worden de huidige zomer-, paar- en kraamverblijfplaatsen ongeschikt gemaakt om te voorkomen dat er gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis aanwezig zijn in het gebouw ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Het ongeschikt maken mag pas uitgevoerd worden, indien de gewenningsperiode is verstreken. Het ongeschikt maken wordt uitgevoerd, door exclusion flaps toe te passen. Het voorgaande hebben wij geborgd in voorschrift 9 en 10.

Het is niet toegestaan om de permanente voorzieningen af te dekken of minder toegankelijk te maken door het gebruik van steigerdoek. De permanente voorzieningen dienen tijdens de werkzaamheden toegankelijk gehouden te worden. Dit hebben wij vastgelegd in voorschrift 11.

Daarmee wordt voorkomen dat er dieren kunnen worden verwond of gedood. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis (BIJ12, 2017).

Voor het betreffende project zijn geen tijdelijke voorzieningen, maar direct permanente voorzieningen ingebouwd. Voor deze permanente voorzieningen geldt dat deze functioneel moeten zijn voor de periode waarvoor deze worden ingezet. Dit houdt in dat de permanente voorzieningen moeten worden gecontroleerd op functionaliteit, tijdens de periodieke onderhoudsinspecties van de gebouwen. Indien blijkt dat de vleermuiskasten niet meer functioneel zijn, bijvoorbeeld omdat de in-/uitvliegopening niet meer bereikbaar is als gevolg van obstakels, of omdat de vleermuiskast dusdanig vervuild is dat deze niet gebruikt wordt, dient er voor gezorgd te worden dat de voorziening weer functioneel wordt. Dit hebben wij geborgd in voorschrift 12.

De gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis komen verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Den Haag. Door de realisatie van de permanente voorzieningen en het uitvoeren van de werkzaamheden buiten de voor de gewone en ruige dwergvleermuis meest kwetsbare perioden, is het aannemelijk dat de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis in de directe omgeving aanwezig blijven.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de renovatiewerkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de instandhouding van de gewone en ruige dwergvleermuis.

Ecologisch werkprotocol

De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De werkzaamheden en de wijze waarop de maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het protocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 2 en 3 vastgelegd.

Belangenonderbouwing

De ontheffing is aangevraagd op grond van het belang van 'dwingende redenen van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten'.

In het Energieakkoord is afgesproken dat de gebouwde omgeving in Nederland in 2050 energieneutraal is. Dat betekent dat er 4,5 miljoen huur- en koopwoningen, laagbouw en hoogbouw, rijtjeswoningen en vrijstaande huizen, energieneutraal gemaakt moeten worden. Het gaat om naoorlogse woningen uit de jaren 1950-1980. Alleen door vergaande verduurzaming van de bestaande woningvoorraad kan dit doel worden bereikt. Daarnaast heeft Nederland ingestemd met het Klimaatakkoord van Parijs dat als centraal doel heeft het reduceren van CO₂-uitstoot.

De complexen binnen het plangebied zijn verouderd en voldoen niet meer aan de gestelde wettelijke eisen, omtrent isolatie en ventilatie. Er is sprake van vocht en schimmelvorming en daarmee een verminderd binnenmilieu. Renovatie is noodzakelijk voor het verbeteren van de isolatiewaarde. Slecht geïsoleerde woningen zorgen voor een groot aandeel in de CO₂-uitstoot, doordat meer gestookt moet worden om een warm binnenklimaat te behouden. Het huidige energielabel van de locatie is laag. Met de renovatie zullen de woningen minimaal energielabel B krijgen. Hiermee draagt de voorgenomen renovatie bij aan de doelstellingen uit het Energie- en klimaatakkoord.

Het terugdringen van de CO₂-uitstoot is essentieel voor het beperken van klimaatverandering en dient daarmee een groot maatschappelijk belang, onder meer op het vlak van veiligheid, natuurbescherming, welzijn en welvaart. Het verminderen van fossiele emissies leidt bovendien tot een verbeterde luchtkwaliteit en heeft daarmee een positief effect op de volksgezondheid.

Voorts is er asbest geconstateerd in de wooncomplexen, dat gesaneerd dient te worden.

Gelet op het voorgaande en de onverminderde actualiteit van de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat het belang “dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten” voldoende is onderbouwd om de negatieve effecten op de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis, die als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

Het project is locatiegebonden vanwege de lage isolatiewaarde, schimmelproblematiek en asbest in de woningen. Middels renovatiewerkzaamheden dient energielabel B of hoger behaald te worden. Dit kan alleen bewerkstelligd worden door isolatie van de spouwmuren. Bij uitvoering van alternatieve methoden, zoals het isoleren van binnenuit, worden de beoogde energiedoelen niet behaald. Bovendien gaan de aangetroffen verblijfplaatsen met deze werkwijze ook verloren, vanwege gewijzigde klimatologische omstandigheden en vochtophoping door condensatie in de spouwruimte. Gelet op de werkwijze worden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden en wordt in de planning rekening gehouden met de meest kwetsbare periode van de soorten.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering zijn wij van mening dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Door de gekozen wijze en periode van uitvoering, wordt schade aan de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis zoveel mogelijk voorkomen

Samenhangende besluiten

Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren. Die mogelijkheid geldt bijvoorbeeld voor de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Hiervoor is de gemeente Den Haag bevoegd gezag.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.8, eerste lid, van de Wnb worden verleend.